

ĐẤU TRANH PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG NỘI DUNG QUAN TRỌNG, CẤP BÁCH TRONG XÂY DỰNG VÀ CHÍNH ĐỐN ĐẢNG

HOÀNG VĂN VÂN*

Cuốn sách *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam* là công trình tuyển chọn 29 bài viết, bài phát biểu tiêu biểu của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng trên nhiều lĩnh vực. Trong đó, đấu tranh chống tham nhũng, tiêu cực, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ là nội dung quan trọng, có giá trị lý luận và thực tiễn sâu sắc trong công tác xây dựng, chính đốn đảng hiện nay. Nội dung này được đề cập cụ thể trong bốn bài viết tiêu biểu.

Trước hết, đó là bài viết *Các cơ quan nội chính phải thật sự là những “thanh bảo kiếm sắc bén” và “lá chắn vững chắc” để bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn trật tự kỷ cương của xã hội*. Cơ quan nội chính hiện nay bao gồm: Viện Kiểm sát, Tòa án, Tư pháp, Thanh tra, Kiểm toán, Công an, Quân đội, Ủy ban Kiểm tra Đảng và Ban Nội chính Đảng... Mỗi cơ quan nội chính đều có vị trí, vai trò hết sức quan trọng, có chức năng, nhiệm vụ riêng, nhưng nhiệm vụ chung, bao trùm của các cơ quan nội chính là tham mưu cho Đảng và Nhà nước lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện thắng lợi nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Tổng Bí thư đã nêu lên những thành tựu mà công tác nội chính đạt được trong thời gian qua, đồng thời chỉ rõ những hạn chế, thách thức mà đội ngũ cán bộ công tác trong ngành nội chính phải đối mặt. Đó là “những thách thức, tiêu cực trong xã hội, những môi

trường nhạy cảm, khiến con người rất dễ bị mua chuộc, sa ngã, nhúng chàm” (2). Vì vậy, cán bộ, chiến sĩ, công chức các cơ quan nội chính hơn ai hết, phải rất cảnh giác, tinh táo, không ngừng tu dưỡng, rèn luyện bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, tác phong công tác, lối sống; phải có bản lĩnh, có dũng khí bảo vệ cái đúng, đấu tranh chính trực. “Đặc biệt, bản thân phải liêm, phải sạch, biết gương mẫu giữ mình, trọng liêm sỉ, không chịu bất kỳ sức ép không trong sáng nào, bất kỳ sự cám dỗ, mua chuộc nào; thực sự công tâm, khách quan *phụng công*

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc” (1). Việc thành công hoặc thất bại, đều do cán bộ tốt hoặc kém. Để hoàn thành nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, đòi hỏi Đảng phải xây dựng được một đội ngũ cán bộ có đủ đức, đủ tài, trong đó đức là quan trọng hàng đầu. Đẩy mạnh và đấu tranh phòng, chống tham nhũng có hiệu quả góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên” là nội dung quan trọng được đề cập trong cuốn sách *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam* của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng.

thủ pháp, chí công vô tư; phải là những *Bao Công* trong thời đại mới” (3).

Đề cập đến nhiệm vụ của ngành nội chính trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, Tổng Bí thư khẳng định: “nâng cao hơn nữa vai trò, trách nhiệm và hiệu quả hoạt động của các cơ quan nội chính, kiên quyết, kiên trì đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tham nhũng, tiêu cực, không có vùng cấm, không có ngoại lệ, không bị tác động không trong sáng bởi bất kỳ tổ chức, cá nhân nào” (4). Tham nhũng vẫn là một trong những nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế

* TS, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

độ ta. Chúng ta phải tiếp tục đẩy mạnh đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Kết hợp chặt chẽ giữa tích cực phòng ngừa với chủ động phát hiện, xử lý nghiêm minh, kịp thời những hành vi tham nhũng, tiêu cực, bất kể đó là ai. Gắn đấu tranh phòng, chống tham nhũng với phòng, chống tiêu cực, ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Từng bước mở rộng phạm vi phòng, chống tham nhũng ra khu vực ngoài nhà nước. Điều này đã được thực tiễn minh chứng bằng các vụ án mà cơ quan công an khởi tố, điều tra như: hành vi thao túng thị trường chứng khoán của cựu Chủ tịch tập đoàn FLC Trịnh Văn Quyết; hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản của ông Đỗ Anh Dũng - Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng Giám đốc Tập đoàn Tân Hoàng Minh...

Bài viết **Kiểm tra, giám sát là “thanh bảo kiểm” để chữa lành các vết thương** được Tổng Bí thư trình bày tại Hội nghị toàn quốc tổng kết công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật đảng nhiệm kỳ Đại hội XII và xác định phương hướng, nhiệm vụ nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng. Trong bài viết này, Tổng Bí thư nêu rõ: “Ủy ban kiểm tra các cấp đóng vai trò rất quan trọng, góp phần tích cực vào công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Thực hiện quy định của Bộ Chính trị, đã đưa công tác phòng, chống tham nhũng thành một trong những nhiệm vụ trọng tâm, một nội dung quan trọng trong công tác kiểm tra, giám sát” (5).

Bài viết đã nêu lên một trong những thành tựu là: Ủy ban Kiểm tra của Đảng đã phối hợp chặt chẽ hơn với các cơ quan chức năng phòng, chống tham nhũng của Nhà nước trong kiểm tra, giám sát, phát hiện, xử lý và công khai kết quả xử lý những tổ chức, cán bộ, đảng viên có vi phạm. Nhiều vụ việc sau đó đã được các cơ quan pháp luật khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử. Đồng thời chỉ rõ những hạn chế và nguyên nhân của hạn chế.

Để nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng; điều quan trọng quyết định là phải tiếp tục nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ kiểm tra; phải tập trung xây dựng đội ngũ cán bộ kiểm tra và “các cơ quan kiểm tra cùng với các cơ quan nội chính, thanh tra, điều tra, kiểm sát, xét xử phải thật sự là những *thanh bảo kiểm* sắc bén, có phẩm chất đạo đức trong sáng, trong sạch, chí công vô tư, có dũng khí đấu tranh ngăn chặn những việc làm sai trái, lợi ích nhóm, mưu lợi cá nhân. Cán bộ kiểm tra phải là những chiến sĩ kiên cường, có bản lĩnh, nắm chắc các cơ chế,

chính sách, Điều lệ Đảng, các quy chế, quy định của Đảng và Nhà nước; đặc biệt phải có dũng khí đấu tranh, chính trực và hơn ai hết phải liêm, phải sạch. Không liêm, không sạch thì không nói được ai, không kiểm tra, giám sát, không kỷ luật được người khác” (6). Đồng thời, “phải chống tiêu cực ngay trong các cơ quan và cá nhân những người làm công tác chống tiêu cực” (7).

Bài viết **Phòng, chống tham nhũng là một nhiệm vụ đặc biệt quan trọng của Đảng và hệ thống chính trị** do Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng trình bày tại Hội nghị toàn quốc tổng kết công tác phòng, chống tham nhũng giai đoạn 2013-2020 - một Hội nghị có ý nghĩa rất quan trọng, bàn đến “chống giặc nội xâm”, giữ gìn sự trong sạch, vững mạnh của Đảng và hệ thống chính trị; củng cố, nâng cao niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ ta.

Bài viết nêu rõ thành tựu tiêu biểu đạt được là: Công tác phát hiện và xử lý tham nhũng được chỉ đạo đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả, tạo bước đột phá, thể hiện quan điểm “không có vùng cấm, không có ngoại lệ, bất kể người đó là ai, không chịu sức ép của bất kỳ cá nhân nào”. Từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XII đến nay, đã thi hành kỷ luật hơn 87.000 cán bộ, đảng viên, trong đó, có trên 3.200 đảng viên bị kỷ luật liên quan đến tham nhũng; đã thi hành kỷ luật hơn 110 cán bộ thuộc diện Trung ương quản lý (27 Ủy viên Trung ương Đảng, nguyên Ủy viên Trung ương Đảng, 4 Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, hơn 30 sĩ quan cấp tướng trong lực lượng vũ trang) (8). “Công tác điều tra, truy tố, xét xử các vụ án tham nhũng kinh tế được tiến hành kiên quyết... Đã xử lý dứt điểm nhiều vụ án lớn, đặc biệt nghiêm trọng, phức tạp, cả những vụ tồn đọng, kéo dài từ nhiều năm trước...” (9). Điển hình là: vụ án Nguyễn Đức Kiên và đồng phạm; vụ án Dương Chí Dũng và đồng phạm; vụ án Phan Văn Anh Vũ; vụ án Đinh Ngọc Hệ; vụ án xảy ra tại Tổng Công ty Viễn thông Mobifone; vụ án xảy ra tại Công ty Hải Thành, Quân chủng Hải Quân...

Bên cạnh đó, Tổng Bí thư đã chỉ ra những hạn chế như: công tác phòng, chống tham nhũng ở một số địa phương, bộ, ngành chưa có sự chuyển biến rõ rệt. Việc phát hiện, xử lý tham nhũng vẫn còn hạn chế, tỷ lệ thu hồi tài sản tham nhũng, thất thoát còn thấp; việc tự kiểm tra, tự phát hiện và xử lý tham nhũng trong nội bộ, cơ quan, đơn vị còn là khâu yếu. Tham nhũng trên nhiều lĩnh vực còn nghiêm trọng,

phức tạp, với biểu hiện ngày càng tinh vi, gây bức xúc trong xã hội. Tham nhũng vẫn là một trong những nguy cơ đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ ta.

Qua đó, Tổng Bí thư nhấn mạnh một số giải pháp sau: phải tiếp tục đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giáo dục, xây dựng văn hóa tiết kiệm, không tham nhũng trong cán bộ, đảng viên và nhân dân; tiếp tục xây dựng, hoàn thiện đồng bộ thể chế về xây dựng, chính đơn Đảng, quản lý kinh tế, xã hội và phòng, chống tham nhũng; kịp thời khắc phục những bất cập, bịt kín những “khoảng trống”, “kẽ hở” để không thể tham nhũng; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán; đẩy mạnh điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án; phát hiện sớm, xử lý nghiêm minh các vụ việc, vụ án tham nhũng; tiếp tục hoàn thiện và thực hiện nghiêm các quy định về công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong hoạt động của cơ quan, tổ chức, đơn vị; kiện toàn tổ chức bộ máy, nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan, đơn vị có chức năng phòng, chống tham nhũng. Đặc biệt, “phải xây dựng đội ngũ cán bộ làm công tác phòng, chống tham nhũng thật sự có bản lĩnh, thật sự liêm chính, trong sạch; không chịu bất cứ sức ép không trong sáng nào của tổ chức, cá nhân; bất cứ sự cám dỗ, mua chuộc nào của những kẻ phạm tội” (10).

Trong bài viết về *Xây dựng lực lượng công an thực sự trong sạch, vững mạnh, xứng đáng là lực lượng trung thành của Đảng, Nhà nước và Nhân dân*, Tổng Bí thư đã nhấn mạnh thêm một số kết quả quan trọng của lực lượng Công an nhân dân thời gian qua, trong đó: “Riêng trong công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực xã hội, các đồng chí đã chấp hành nghiêm túc sự lãnh đạo, chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng; tổ chức đồng bộ, có hiệu quả các mặt công tác, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tư pháp và với Ban Nội chính Trung ương, Ủy ban Kiểm tra Trung ương, Thanh tra Chính phủ, Kiểm toán nhà nước đánh đúng, đánh trúng nhiều tổ chức tội phạm, tạo sức răn đe, cảnh tỉnh, góp phần bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, củng cố được niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân, giữ được ổn định chính trị - xã hội để phát triển đất nước” (11). Đồng thời Tổng Bí thư chỉ rõ những hạn chế như: một số vụ việc xảy ra chưa được phát hiện, báo cáo kịp thời, dẫn đến lúng túng trong xử lý, giải quyết. “Công tác đấu tranh với tội phạm kinh tế, tham

nhũng ở một số địa phương còn hạn chế” (12). Công tác quản lý cán bộ, bảo vệ nội bộ vẫn còn sơ hở, dễ xảy ra một số vụ việc tiêu cực nghiêm trọng, làm ảnh hưởng đến uy tín của lực lượng Công an nhân dân.

Về nhiệm vụ trọng tâm của Công an nhân dân trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, Tổng Bí thư nêu rõ: Tập trung chỉ đạo quyết liệt, đồng bộ các giải pháp để tiếp tục xây dựng lực lượng công an thật sự trong sạch, vững mạnh, gần dân, sâu sát cơ sở, xứng đáng là lực lượng trung thành, tin cậy của Đảng, Nhà nước và nhân dân. Chú trọng nâng cao ý chí chiến đấu, thường xuyên tự soi, tự sửa, tự tu dưỡng, rèn luyện theo các yêu cầu về tư cách, phẩm chất của người cán bộ công an. Phải “luôn giữ mình trong sạch, vững vàng, không bị sa ngã trước sự mua chuộc, lôi kéo của các phần tử xấu, lợi ích nhóm, không bị cám dỗ bởi những danh lợi tầm thường, không lợi dụng cương vị công tác của mình để làm phương hại đến lợi ích chung, lợi ích chính đáng của Đảng, Nhà nước, Nhân dân” (13). Có như thế mới bảo vệ được uy tín, danh dự và phát huy truyền thống anh hùng, cách mạng của lực lượng Công an nhân dân.

Có thể nói, cuốn sách *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam* của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng là một công trình có tầm khái quát lý luận cao, tổng kết thực tiễn sâu sắc của Đảng ta về mô hình chủ nghĩa xã hội Việt Nam. Bốn bài viết trong cuốn sách là những nội dung cơ bản về đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Đồng thời, bản thân Tổng Bí thư cũng là tấm gương, là điểm tựa vững chắc của nhân dân và xã hội... trong phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Đây là tài liệu quý để giáo dục chính trị, tư tưởng, xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên “vừa hồng, vừa chuyên”, là “người đầy tớ” thật sự trung thành của nhân dân, tạo nên “thế trận lòng dân” vững chắc nhằm thực hiện thắng lợi mục tiêu: dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh ■

H.V.V

1. *Hồ Chí Minh Toàn tập*, tập 5, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.309.

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2022, tr.140-141, 141, 137, 147, 155, 155, 393-394, 394-395, 412, 452, 455, 459-460.